

PUUVILJANDUS Aednik tase 4

TEEMA

Valitud puuvilja- või marjakultuuri kasvatamine

MAHT: 620 tundi

TÖÖ EESMÄRK

Praktikant kasvatab ühte või mitut puuvilja- või marjakultuuri kalendriaasta (hooaja) jooksul.

ÕPIVÄLJUNDID

Praktikant:

- kirjeldab valitud puuviljandusliku kultuuri süstemaatilist kuuluvust, morfoloogiat, bioloogiat ja kasvatustehnoloogiat, kasutades erialast terminoloogiat
- planeerib valitud puuvilja- või marjakultuuri paljundamise, hooldamise, (tootmise), hoiustamise ja turustamise ning kalkuleerib selleks vajaminevate tööriistade, -vahendite ja materjalide mahud juhendist lähtuvalt,
- kasvatab valitud puuvilja- ja marjakultuuri vastavalt agrotehnoloogia nõuetele ühe ühe hooaja jooksul ning koostab ja täidab tehtud praktiliste tööde päevikut vabalt valitud vormis,
- kasutab töös vajalikke seadmeid, tööriistu ja töövõtteid ohutult ja ergonoomiliselt,
- kasutab töös vajalikke materjale ohutult ja säästvalt,
- määrab vajadusel kahjustajad kahjustuse tunnuse järgi ning teeb taimekaitseteid ohutult ja keskkonda säästvalt,
- analüüsib oma tegevust ja teeb järeldusi töö käigus kasvatatud või jälgitud taksoni kasvatustehnoloogia kohta,
- koostab ja vormistab aruande juhendist lähtuvalt, IKT-vahendeid kasutades.

HINDAMISMEETODID

- iseseisev praktiline töö,
- kirjalik aruanne, mis kajastub portfoolios töendusmaterjalina,
- töö analüüs, mis kajastub portfoolio põhiosas.

HINDAMINE

- mitteeristav

ARUANDE ESITAMISE TÄHTAEG

- teise õppeaasta viies sessioon

TÖÖ KIRJELDUS

Iseseisvaks praktikatöökse tuleb praktikandil valida huvi pakkuv puuvilja- või marjakultuur ning kasvatada seda ühe hooaja jooksul. Lisaks praktilisele tööle täidab praktikant praktiliste tööde päevikut ning koostab praktikat kokkuvõtva aruande ja kannab praktiliselt teostatud töösad portfooliosse.

VAJALIKUD TEGEVUSED ja tehtavad tööd:

- Enne praktika alustamist tuleb **kontakteeruda** enda poolt valitud teema juhendajaga
- Koostöös juhendajaga töötab praktikant välja praktika läbiviimise plaani ja ajakava ning peab kokkulepitud ajakavast kinni
- Praktikant järgib iseseisva praktika teostamiseks ettenähtud tundide mahtu
- Praktikant koostab kultuuri agrotehnoloogilise plaani tootmistsükli ulatuses (ühe vegetatsiooniperioodi põhjal)

- Koostab materjalide loetelu (kõik tootmiseks vajalikud materjalid ja vahendid, nende kogused, maksumus).
- Arvutab energiale, kastmisveele, transpordile, mehhanismidele tehtavad kulutused. Andmed võiks koguda ülevaatlikkuse mõttes tabelisse;
- Peab tööaja arvestust, teostatud tööde loetelu ja sellele kulutatud aeg. Isiklik panus, abitööjõud jne. Tööaja arvestus esitada kronoloogilises järjestuses, koondatuna tabelisse;
- Teeb umbrohutõrjet (enamlevinud umbrohud aias, umbrohtude kirjeldused ja tõrjumise võimalused, umbrohtude tõrjumine mehaaniliselt ja keemiliselt, preparaadid ja nende kasutamine, töö- ja keskkonnaohutuse järgimine);
- Viib läbi väetamise (väetamise põhimõtted, mõju taimedele ja keskkonnale, väetusskeem, normid, ajad, töö- ja keskkonnaohutusnõuded, mehhanismid ja nende kasutamine);
- Teeb mullaomaduste parandamist (orgaaniliste või mineraalsete mullaparandusainete kasutamine, lubiväetised, kasutamise ajad, normid ja materjalide vajaduse arvutamine, õiged töövõtted, keskkonna ja tööohutusnõuded);
- Teeb mullaharimistööd (kaevamine käsitsi, kündmine, kultiveerimine, randaalimine, freesimine);
- Teeb taimede varumist (taimede vajaduse arvutamine, kvaliteet, hinnad ja maksumus, säilitamine);
- Istutab (istutuskoha märkimine, mullaparandusained, nende kasutusnormid ja vajadus, õigete võtetega istutamine, istutusaegne kastmine);
- Multšib (erinevate multšide mõju taime elutegevusele ja mulla omadustele, sobiva multši valiku põhjendamine, multši vajaduse arvutamine ja materjali maksumus, reakoha multšimine käsitsi või masinatega);
- Viib läbi vagude, peenarde, reavahede ja reakohtade hooldamise (kaevamine, kobestamine, kõplamine);
- Teeb toestamist vajavate kultuuride toestamist (taimede toestamise võimalused);
- Kastab (kastmise vajaduse määramine, kastmisvesi, käsitsi kastmine, kastmissüsteemid ja nende kasutamine);
- Teeb lõikamist vajavate kultuuride lõikamist
- Teeb taimekaitset (taimekaitsetööde põhimõtted, enamlevinud haigused, kahjurid, nende liigitus ja kirjeldus ning tõrjevõimalused, keskkonna ja tööohutusnõuded, preparaadid, nende kasutusnormid, vajaduse arvutamine, taimekaitsetööde korraldamine ja läbiviimine erinevate töövahenditega);
- Viib läbi saagikoristustööd (koristusaja määramine, valikuline ja lauskoristus, kvaliteedinõuded, eelsorteerimine, taara, saagikoristusvahendid ja masinad);
- Teeb saagi säilitamist (vajalikud hoiustamistingimused, hoidlad ja hoidlatehnika, olemasolevate hoiutingimuste analüüs, sorteerimine, kvaliteediklassid, pakendamine, markeerimine);
- Komposteerib (nõuded komposteerimisel, keskkonnaohutuse nõuded);
- Realiseerib toodangut (turustamise võimalused, hinnad);
- Kaitseb taimi loomade, lindude ja ebasoodsate ilmastikumõjude eest (kahjustuste iseärasused, vältimise võimalused, vastavate abivahendite kasutamine);
- Arvutab omahinna ja selle esitamine tabeli kujul (arvesse võetakse kõik kulutused, mida võimalik rahaliselt hinnata);

ARUANDE SISULISED OSAD

1. Sissejuhatus, (eesmärk, hüpotees) (lävend)
2. Valitud puuvilja- või marjakultuur, selle botaaniline iseloomustus koos illustreeriva materjaliga (nt fotod kultuurist), levik, ajalugu, väärtused, puudused (lävend)
3. Sordi valik ja sortide kirjeldused
4. Maa-ala andmed (asukoht, agrokliimaatilised tingimused, mullakaart, mullatüüp ja selle iseloomustus, maa-ala iseloomustus- reljeef, mulla lõimis, happesus jm),
5. Istandiku andmed (asetusviis, vahekaugused, skeem, taimede arv)
6. Valitud katmikala köögiviljakultuuri kasvunõuded, kasvatamine, paljundamine, kahjustajad (lävend)
7. Praktiliste tööde päevik (vt Tabel 1) (lävend)
8. Materjalide, töövahendite, tööaja kulutabelid
9. Kokkuvõtte (lävend)
10. Kasutatud allikate loetelu (lävend)
11. Lisad (tabelid, joonised, graafikud jms)

ARUANDE VORMISTAMINE

- [Räpina Aianduskooli kirjalike tööde vormistamise juhend](#)
- Aruanne tuleb esitada digitaalselt üles laadituna oma portfoolio alamkausta nimega Tõendusmaterjalid.
- Fotod võivad paikneda töö sisu osas või töö lõpus lisadena. Fotode vormistamist vaata aianduskooli kirjalike tööde vormistamise juhendist.

NB! Aruanne säilitatakse koos portfoolioga kooli digitaalses arhiivis.

ARUANDE HINDAMISKRITEERIUMID

Aruanne hinnatakse hindegaga A (arvestatud) kui

- aruande koostamisel ja vormistamisel on lähtutud üldistest nõuetest ning on korrektses eesti keeles,
- aruanne koosneb nõutud osadest (juhendis tähistatud sõnaga „lävend“),
- aruanne sisaldab töö läbiviimise kirjeldust, mis tõendab praktika mahu läbimist,
- aruande erinevad tööosad koos analüüsiga on kantud õpilase portfooliosse sobilike tööosade alla (vt [portfoolio koostamise juhendit](#)),
- kasutatud allikad on korrektselt viidatud.